

AF-PAK SAVAŞI TACİKİSTAN'A UZANIYOR

Oya EREN ÖZER

12.04.2009

6 Ağustos 2009 Son aylarda Tacikistan'da artan operasyonlarda hükümetin "militan" ilan ettiği onlarca kişi öldürüldü. Muhaliflerin yorumu ise farklı.. Tacikistan'da hükümet Afganistan sınırındaki operasyonlarını sürdürüyor. Resmi açıklamalar, ölenlerin "militan" olduğunu savunurken, gözlemciler muhalif seslerin susturulduğunu iddia ediyor. Son yapılan açıklamalarda, Tacik güvenlik güçlerinin "silahlı bir militan grubu" dağıttığı duyuruldu. Afganistan sınırında yaşanan bir çatışmada 11 militanın öldürüldüğü belirtilirken, 30 kişinin de gözaltına alındığı açıklandı. İddiaya göre, öldürülen ve gözaltına alınanların, geçtiğimiz hafta bir çatışmada öldürülen ve Özbekistan İslami Hareketi liderlerinden olduğu öne sürülen Nimet Azizov'un adamları... Azizov, Tacikistan hükümeti tarafından Afganistan sınırı bölgesinde silahlı bir ayaklanma girişiminin lideri olmakla suçlanıyordu. Temmuz ayında başlatılan operasyonlar sırasında, bağımsızlığın ilk yıllarında hükümette görev alan, ancak daha sonra muhalefete çekilen Mirza Ziyayev de Tacik askerler tarafından öldürülmüştü. Ziyayev'in öldürüldüğünde polis gözetiminde olduğu iddia edilmişti. AF-Pak Savaşı ve Tacikistan'da Kaynayan Tehlike Özellikle 11 Eylül'den sonra, 1997 yılında direniş gruplarıyla yapılan uzlaşmaya uymayarak bu gruplar üzerindeki baskısını Rusya'nın desteği ile artıran Tacik hükümeti, mayıstan bu yana süren operasyonları "uyuşturucu ile mücadele" olarak açıkladı. Tacikistan, Özbekistan ve Kırgızistan üçgenini oluşturan Fergana Vadisi ve Afganistan sınırındaki Raşt Vadisi'nde yoğunlaşan operasyonların, sadece "uyuşturucu" ile ilgili olmadığı, temmuz ayında şiddetlenen çatışmalardan sonra itiraf edildi. İçişleri bakanlığından yapılan yazılı bir açıklama, Ziyoyev Özbekistan İslami Hareket lideri olmakla suçlandı, operasyonların bu gruba yönelik olduğu ilk kez açıkça ifade edildi. Ziyoyev gibi, 1992-97 arasında yaşanan iç savaşta hükümete karşı mücadele eden, ancak daha sonra varılan anlaşma ile hükümete katılan Mirzakhacı Ahmadov ise, operasyonların "muhalif sesleri ortadan kaldırma bahanesi" olduğunu savunuyor. Raşt Vadisi yakınlarında bir bölgede adamlarıyla "savunmada" bekleyen Ahmadov, 1997'deki anlaşmaya uymadığını söylediği Tacik hükümetini "güvenilmez" olmakla ve "sağ kalan muhalif sesleri yok etmeye çalışmakla" suçluyor. Uluslararası insan hakları kuruluşları tarafından, muhaliflerini "hapse atmakla, kurnazca ortadan kaldırmakla ya da yanına çekmekle" suçlanan Tacik lider İmamali Rahman'ın, AfPak savaşından faydalanmakla itham ediliyor. "Evimizde bile huzur içinde oturamayacaksak, yeniden savaşmak zorunda kalırız" diyen Ahmadov, yaşananlarda yabancı güçlerin de parmağı olduğunu, son çatışmalardan önce bölgede yüksek miktarda para dağıtıldığını iddia ediyor. Yabancı parmağı? Bölge uzmanları da, son çatışmaların sadece Tacikistan'ın iç sorunu olmadığını, bazı istihbarat servislerinin bölgenin tamamını etki altına alma peşinde olduğunu savunuyor. Bu uzmanlardan biri olan Perviz Mullojanov, Pakistan'da başlayan operasyonlarla aynı döneme rastlayan Tacikistan'daki hareketliliğe dikkat çekiyor. Bu arada, Rusya Devlet Başkanı Dimitriy Medvedev, Pakistan Devlet Başkanı Asif Ali Zerdari, Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai'nin bölgesel bir güvenlik konferansa için geçtiğimiz günlerde Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'de buluştu. Bu toplantıdan çıkan sonuçlar ise hala netlik kazanmadı.

Kaynak/Source: